

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016 Forum för prästvigda kvinnor i Svenska kyrkan

Styrelse

Till och med årsmötet 2016 bestod styrelsen av: Ordförande, Lis Carlander, Lunds stift, Yvonne Steinwall, Luleå stift, Annika Hansson, Strängnäs stift (senare Stockholms), Anna Evertsson, Luleå stift, Ilona Degermark, Linköpings stift, Fredrika Gårdfeldt, Stockholms stift, Evelina Hermansson, Luleå stift, samt Maria Ottensten, Göteborgs stift. Henny Forsberg
Adjungerad kassör är Gunilla Jansson

Efter årsmötet 19 april 2016 bestod styrelsen av: Ordförande Yvonne Steinwall, Luleå stift, Kassör Kajsa Berg, Uppsala stift, Maria Stjerndorff, Uppsala Stift, Fredrika Gårdfeldt, Gunilla Martinsson, Skara stift, Stockholm stift, Anna Evertsson, Luleå stift, Madeleine Nordell, Linköpings stift, Evelina Hermansson, Luleå stift, samt Henny Forsberg, Göteborgs stift.

Sammanträden

Telefonsammanträden har under verksamhetsåret kallats till vid 7 tillfällen: 2/5, 12/5, 23/8, 20/9, 10/113/3m 10/4

Styrelsesammanträden som kallats till, där vi mötts har ill: 13/6 Uppsala, 20/11 Uppsala, i samband med kyrkomötet.

Tyvär är det väldigt få av dessa möten som blivit styrelsemöten till formen då deltagandet i mötena, av olika skäl, varit låg. Vid dessa tillfällen har minnesanteckningar förts.

Årskonferens i Umeå, Luleå stift 17-19 april

Ca 25 stycken möttes i Ålidhems kyrka på årskonferens, med temat "Kallad till vägval". Söndagkvällen inleddes med måltid och mässa. Efter mässan ett samtal med biskop Hans Stiglund, Luleå stift. Han berättade om sina vägval i livet och bland annat hur han i vuxen ålder och efter många år som präst, gick från att vara motståndare till kvinnliga präster.

Under Lördagen mötte vi Biskop Eva Nordung Byström. Även hon berättade om hennes vägval i livet och stegen till att bli Biskop i Härnösand stift.

Helgens tredje föreläsare var Linda, som skrivit en avhandling om utvecklingsstördas plats i kyrkan. Vi möttes sedan i ett mycket givande samtal kring dessa frågor.

Konferensen avslutades med ett samtal om vad de prästvigda kvinnorna på plats på konferensen, önskade att vi i Forum skulle arbeta med under året. En viktig fråga många tog upp var de alarmerande siffrorna om det höga sjukskrivningstalet bland prästvigda kvinnor.

Medverkan på konferensen 6 – 7 sep 2016 ” Strukturer, förändringar, arbetsrelaterad stress och makt” (Yvonne Steinwall samt Madeleine Nordell). **Konferens ordnad av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation** (Anna von Malmborg samordnare för arbetsmiljöfrågor, samt Inger Lise Olsen, handläggare genus frågor Svenska kyrkan). Plats, Medborgarplatsen 3 i Stockholm. Forum var inbjuden till denna konferens där representanter i HR-frågor från 8 stift samlades kring frågor som ”rör och skapar stress”. Forums representanter var inbjudna för att vittna om prästvigda kvinnors arbetssituation. Detta med anledning av de höga sjukskrivningstalen för nyss nämnda grupp. Yvonne och Madeleine berättade om konkreta fall/praktiska exempel, samt delgav resultat ur forskaren Christin Mellners undersökning ”Balansakt” – om konstruktion av gränser inom – och mellan arbete och privatliv. Ur den framhölls de särskilda risker som gränslösa arbeten medför. Som risken med att vara ständigt ”påslagen” och att få för lite av vila och återhämtning. Forskning pekar på direkta hälsoeffekter av detta. Vi diskuterade vikten av återhämtning och hur denna kan underlättas också av arbetsgivaren. Olika strategier för gränssättning diskuterade (segmentering och integrering). En god gränssättning – med balans mellan krav från arbete och privatliv – innebär starkt skydd mot stress, bristande återhämtning och ohälsa enligt rapporten. Integrerare är generellt mindre nöjda med sin livsbalans och uppger låg gränsskontroll. Kvinnor integrerar mer än män. Vi framhöll hur stor roll arbetsgivare och organisation spelar. Arbetsgivaren kan : öka kunskapen om gränspreferenser och gränsskontroll. Diskutera och medvetande göra tillgänglighetsnormer i församlingen. Mäta individuella gränspreferenser och ge återkoppling till medarbetare som hjälper gränsskontroll. Ta upp balans arbete – fritid på medarbetarsamtal. Hjälpa att anpassa arbetssituationen så att anställda kan utöva gränsskontroll och därmed livsbalans. Arbetsgivaren kan också påverka på normativ nivå, bland annat genom att påverka föreställningen om mannen som norm för ledare. Fler kvinnor i ledande positioner behövs. På strukturell nivå kan arbetsgivaren förändra genom att underlätta för kvinnor att bli och vara chefer; på individnivå genom att stödja medarbetarna att arbeta med sina egna förväntningar på ledarskap. Detta för att inte gå in i förtryckande förväntningar. Forums representanter fann lyhördhet från arbetsgivarens representanter, och ett gemensamt stort intresse av att minska de höga sjuktalet. Yvonne och Madeleine uttryckte tacksamhet till ansvariga för konferensen över möjligheten att ha fått tala i detta sammanhang. Fortsatta samtal behövs.

Forum på kyrkomötet

I samband med kyrkomötet i november, fanns Evelina och Yvonne från Forums styrelse, med och minglade på kyrkomötet. Vi hade fått en inbjudan av Inger Lise Olsen från Kyrkokansliet, att tillsammans med henne dela monter, på torget utanför plenisalen.

Det blev tillfälle till många goda samtal och information om vår förening.

Forum i pressen

Efter att Lettiska kyrkan tagit ett beslut i Juni 2016, att kvinnor inte får bli präster, skrev Forums styrelse ett öppet brev till Antje Jackelen. Detta uppmärksammades bla i Kyrkans tidning.

Öppet brev till ärkebiskop Antje Jackelén angående Lettiska kyrkans beslut den tredje juni 2016, om att stänga prästämbetet för kvinnor.

Det är med stor oro som vi tog emot beskedet om Lettiska kyrkans kyrkomötesbeslut den tredje juni i år. I september 2015 var vi 4 kvinnor från Svenska kyrkan (Inger Lise Olsen, Tuulikki Koivunen Bylund, Zilgme Eglite, Yvonne Steinwall) i Lettland, för att delta i en konferens i Riga. Där fick vi vara med om en stor festlighet, när man firade ett 30- och 20-års jubileum, sedan kvinnor började vigas till präster i Lettiska Lutherska kyrkan, och utrikiska Lettiska Lutherska kyrkan. Under konferensen så mötte vi många teologer, som inte kan vigas till präster på grund av att de är kvinnor. Vi mötte också prästvigda kvinnor som inte kunde arbeta, på grund av det tuffa klimatet i Lutherska kyrkan i Lettland. Efter det beslut som togs 3 juni i år, befarar vi att deras situation kommer att förvärras.

Vi i Forum för prästvigda kvinnor, vet att Svenska kyrkans röst är en tung och viktig röst, i den Lutherska kyrkan i världen. En sådan röst är viktigt att vara varsam med, men innebär också ett ansvar att tala när det behövs. Det är viktigt att våga använda rösten, när människor far illa. Vi ser nu att många kvinnor far mycket illa. Vi menar att det är viktigt att se individerna i detta och de som i vissa fall ställs utan försörjning. Det hade hänt en av de kvinnor vi mötte i Riga. Det är bland annat henne flera av oss tänker på idag. Vad gör Svenska Kyrkan för henne och hennes systrar i samma situation?

Vi i Forum för prästvigda kvinnor vill fortsätta med den kontakt vi byggt upp med Lettiska kvinnor som är teologer och präster. I Svenska kyrkan finns en lettisk prästvigd kvinna, som är en god resurs för oss och för Svenska kyrkan.

Att inte få följa sin kallelse, att behöva lämna sitt arbete som präst efter många år är en stor smärta som leder till att många lider både själsligt och ekonomiskt. Vi hoppas och tror att Svenska kyrkan agerar i detta ärende och vi finns gärna med i ett eventuellt samtal kring detta.

Forum lämnade ett remissvar på kyrkohandboksförslaget.

Som tidigare år när remiss om handboken gått ut, så var även i år Forum en av de instanser som fick svara på remissen. Vi ägnade sammanträdet 2/5 samt även 12/5 till att svara på remissen.

2016 i sammanfattning

Facebook har vi inte prioriterat och funderar på att lägga ner, pga att det måste finnas någon som kontinuerligt lägger upp och kontrollerar kommentarer på vår sida. Ingen i styrelsen har haft möjlighet till detta. Styrelsen har också fått erfara att arbetsbelastningen i det vardagliga arbetet varit stor för samtliga medlemmar. Problematiken med balans mellan arbete och fritid har kommit nära, och påmint samtliga om hur svårt det är att få tiden att räcka till de viktiga uppgifterna som styrelsearbetet i Forum kräver. Att synliggöra prästvigda kvinnors arbetssituation, bemötanden och strategier för att kunna göra ett gott arbete och förebygga stressrelaterad sjukskrivning kommer fortsatt att vara hög prioritering för Forum, anser styrelsen. Prästvigda kvinnor är ovärderliga för Svenska kyrkan. Forum behövs som en viktig röst för att vittna om både problem och lösningar som rör arbetet. Detta har varit inriktningen för de insatser som gjorts 2016. Mycket arbete finns kvar att göra.

Styrelsen vill rikta ett varmt tack till Gunilla Jansson som flera år haft posten kassör, och dessutom till Elisabet som förtjänstfullt har fungerat som Webbmaster många år.

Vi har känt ett starkt stöd från rikskyrkan och då i synnerhet från IngerLise Olsen, som är oförtröttlig i kampen för kvinnors rättigheter i allmänhet, och prästvigda kvinnors i synnerhet.

Uppsala den 25 april 2017

Yvonne Steinwall Evelina Hermansson Gunilla Martinsson

Maria Stjerndorf Anna Frostebblad (fd Evertsson)

Madeleine Nordell Henny Forsberg Kajsa Bergh

Fredrika Gårdfelt (sedan Oktober 2016 ej med i styrelsen, på egen begäran).